

CÁC THÁNH TỬ ĐẠO TRUNG HOA

Chúa Nhật 1-10-2000, Đức Thánh Cha Gioan Phaolo II (1978-2005) tôn phong 120 vị Tử Đạo Trung Hoa lên bậc Hiển Thánh. Các Vị đổ máu đào làm chứng cho Đức Tin Công Giáo trong thời gian từ thế kỷ 17 đến đầu thế kỷ 20 dưới 3 triều đại: nhà Nguyên (1281-1367), nhà Minh (1606-1637) và nhà Thanh (1648-1907).

Trong số 120 thánh Tử Đạo có 87 vị người Hoa (gồm 5 Linh Mục, 12 nữ tu và 70 giáo dân). 33 thánh Tử Đạo khác là các Thừa Sai Âu Châu (gồm 6 Giám Mục, 19 Linh Mục, 1 tu huynh và 7 nữ tu Phan-Sinh Thừa Sai Đức Mẹ).

86 trong số 120 thánh Tử Đạo Trung Hoa chịu chết vì Đạo vào năm 1900.

Năm 1900 mở ra một trang sử hãi hùng cho Giáo Hội Công Giáo Trung Quốc. Các làng mạc Công Giáo bị bọn giặc Quyền-Phỉ (boxer) hay cũng gọi là phiến quân Nghĩa-Hòa-Đoàn nổi lên đốt phá. Các tín hữu Công Giáo bị tàn sát. Xin giới thiệu 5 vị Thánh Trung Hoa chết vì Đạo trong năm 1900.

1/ Thánh Phaolo Cao Đình Chu: Thà mất xác chứ không chịu mất Linh Hồn

Đầu năm 1900, trong những tháng ngày âu lo và sợ hãi, khi bọn giặc Quyền Phỉ tìm bắt giết các tín hữu Công Giáo, ông trùm một họ đạo Trung Hoa tên Phaolo Cao Đình Chu - 61 tuổi - luôn miệng khuyến khích các tín hữu trong họ đạo hãy bình tĩnh và trung thành với Đức Tin Công Giáo. Ông khuyến khích bằng lời nói, và cao quý hơn, ông khuyến khích bằng chính cái chết anh dũng, làm chứng cho lòng ông trung kiên cùng THIÊN CHÚA.

Ngày 8-8-1900, bọn giặc tràn vào làng ông Chu. Số tín hữu Công Giáo tại đây rất ít nên đã trốn thoát cách dễ dàng. Như mọi người, ông Chu cũng tìm lối chạy trốn. Chẳng may trên đường ông chạm phải bọn lính. Biết rằng mình không thể thoát thân, ông Chu lấy hết bình tĩnh và hỏi:

- Mấy ông tìm ai vậy?

Thay vì trả lời, bọn lính hỏi lại:

- Có phải ông là Cao Đình Chu, ông trùm của họ đạo này không?

Ông Chu điềm đạm đáp:

- Phải, chính tôi!

Vừa nghe ông nói, bọn lính nhảy tới, bắt trói ông vào một gốc cây và chuẩn bị cuộc hành quyết. Để yên một lúc, ông Chu bỗng cất tiếng nói:

- Nơi đây không phải ruộng vườn của tôi. Các ông giết tôi làm phiền rộn chủ vườn. Trong khi nhà tôi ở phía Bắc của làng này, nơi đó có đủ thứ cây cối, nếu muốn, các ông có thể treo tôi trên cây mít hay cây xoài, hoặc cây nào khác cũng được!

Bọn lính nghe ông Chu nói có lý bèn làm theo lời ông. Họ grooms giáo đưa ông về nhà. Trên đường, có nhiều người ngoại giáo trong làng nhận ra ông. Họ lên tiếng bênh vực ông. Họ quả quyết ông không còn là tín hữu Công Giáo. Nhưng ông Chu đâu dễ dàng chấp nhận trò chơi! Nhất là, ông không muốn đánh mất dịp may ngàn vàng: được hồng phúc chết vì Đức Tin Công Giáo. Ông giải thích với người cùng làng có thiện cảm và muốn cứu ông:

- Xin quý cô bác đừng bận tâm. Họ chỉ có thể giết chết thân xác tôi, nhưng hồn thiêng của tôi, họ đâu có thể giết được!

Bọn lính cột ông Chu vào một gốc cây trong vườn nhà ông. Họ tìm cách dụ dỗ ông chối Đạo lần cuối. Nhưng ông Chu cương quyết trả lời:

- Thà tôi chịu mất xác chứ không chịu mất linh hồn!

Nghe vậy bọn lính tức giận lấy grooms xẻo từng miếng thịt và cứ mỗi lần ông trả lời không chịu bỏ Đạo, họ lại cắt đi một phần cơ thể. Ông Phaolo Cao Đình Chu luôn miệng kêu tên cực trọng Đức Chúa GIÊSU và Đức Mẹ MARIA, cho đến khi ông ngã gục xuống và tắt thở. Thân xác ông không còn hình tượng một người nữa!

2/ Thánh nữ Maria Vương Lý: Tôi là tín hữu Công Giáo và sẽ là tín hữu Công Giáo cho tới chết!

Một người ngoại giáo Trung Hoa nói với bọn giặc Quyền Phỉ:

- Đừng động đến bà này, vì bà không phải Công Giáo!

Ngạc nhiên, bọn lính hỏi lại người đàn bà:

- Có thật bà là người Công Giáo không?

Người đàn bà quả quyết:

- Thật, tôi là tín hữu Công Giáo!

Nghe vậy, người đàn ông ngoại giáo đâm cẩu kình và trách mắng người đàn bà:

- Sao đại dốt thế! Bà không biết nói bà không phải Công Giáo sao? Chỉ cần nói: "tôi không phải là người Công Giáo", đủ để thoát chết. Bà không nói được sao?

Thế nhưng, người đàn bà Công Giáo Trung Hoa quả cảm, trung thành, làm sao có thể nói dối mình không phải tín hữu Công Giáo, để được cứu sống? Do đó, bà tiếp tục tuyên xưng:

- Tôi là người Công Giáo! Gia đình tôi theo Đạo Công Giáo từ không biết bao nhiêu thế hệ qua!

Câu chuyện trên xảy ra vào mùa hè năm 1900 tại làng Đại Ninh. Người đàn bà Công Giáo Trung Hoa nói trên tên Maria Vương Lý, 49 tuổi, có chồng và ba con.

Khi thấy làng Công Giáo gặp nguy hiểm, bà Vương đem hai đứa con trai nhỏ - lên 9 và 14 tuổi - trốn sang một làng khác, không Công Giáo.

Chẳng may vừa ra khỏi làng, ba mẹ con đụng đầu bọn giặc. Nhóm lính hỏi bà Vương:

- Bà có phải người Công Giáo không?

Bà đáp ngay:

- Phải, tôi là người Công Giáo và tôi theo Đạo Công Giáo từ lâu lắm rồi!

Bọn lính bảo bà:

- Vậy phải quay trở về làng!

Trên đường về, một người không Công Giáo trong làng, trông thấy bọn lính áp giải bà Vương, ông hiểu ngay bọn lính muốn giết bà, vì bà là người Công Giáo. Ông liền can thiệp:

- Đừng bắt bà này vì bà ta không phải Công Giáo!

Nghe vậy, bà Vương vội cải chính:

- Làm sao ông lại nói thế! Tôi là tín hữu Công Giáo từ lúc còn nhỏ tuổi. Xin ông đừng lo lắng đến chúng tôi!

Lợi dụng trong lúc cãi cọ, bọn lính lơ đãng, hai đứa con trai bà Vương nhanh trí lên trốn vào đồng rơm gần đó và may mắn thoát nạn. Chỉ còn lại một mình bà Vương.

Trên đường về làng, bà Vương còn gặp hai người không Công Giáo khác. Cả hai đều tìm cách cứu bà. Nhưng bà Vương cương quyết tuyên xưng mình là tín hữu Công Giáo. Thấy thế, bọn lính quyết định xử tử bà. Họ ra lệnh:

- Quỳ gối xuống và ngửa mặt lên trời!

Bà Vương mau mắn thi hành. Bà quỳ xuống, chắp hai tay lại và ngước mắt nhìn Trời. Một lưỡi gươm vung mạnh chém đứt đầu, đưa linh hồn người phụ nữ Công Giáo Trung Hoa can đảm về Thiên Quốc. Hôm ấy là ngày 22-7-1900.

3/ Thánh Gioan Ngô Văn Ấn: Nếu con chối Đạo, con không còn là con của Mẹ nữa!

Câu chuyện xảy ra vào tháng 7 năm 1900 tại một làng Trung Quốc. Làng này có hai xã trưởng, một là Công Giáo và người kia không Công Giáo. Chẳng may trong làng có một người vừa nghiện ma túy vừa trộm cắp. Ông ta bị bắt và bị dân làng đánh đập đến chết. Xác nạn nhân bị lôi đến bỏ trước nhà thờ Công Giáo. Câu chuyện đến tai quan huyện tên Trương. Quan Trương từ lâu vốn ghét Đạo Công Giáo. Lợi dụng dịp này, ông tìm cách trả thù người Công Giáo.

Quan truyền bắt hai người Công Giáo và hai người không Công Giáo trong làng giải lên huyện. Một trong hai người Công Giáo là xã trưởng Gioan Ngô Văn Ấn.

Trước khi lên đường, ông Ngô được phép ghé nhà chào Mẹ già. Bà Mẹ cảm động nói với con:

- Con nhớ đừng bao giờ chối Đạo. Nếu con chối Đạo, con không còn là con của Mẹ nữa!

Ông Ngô kính cẩn cúi mình giã biệt hiền mẫu và thưa:

- Xin Mẹ an tâm, con sẽ không bao giờ chối Đạo!

Bà Mẹ can đảm lặng lẽ đi lấy Bộ Áo Đức Bà Camêlô còn mới nguyên và tròng vào cổ con trai yêu dấu. Ông Ngô cảm động thưa với Mẹ:

- Mẹ đã già, các con của con còn nhỏ, vậy mà con phải chết!

Bà Mẹ an ủi:

- Con đừng lo lắng cho Mẹ! Mẹ không sống được bao lâu nữa. Phần các con của con, THIÊN CHÚA sẽ gìn giữ chúng.

Quay sang vợ hiền, ông Ngô giã biệt vợ:

- Em hãy chăm sóc các con, phần anh, anh sắp chịu chết vì Đạo!

Vừa lên tỉnh, quan huyện truyền đem cả 4 người ra công đường. Quan hỏi ông Ngô:

- Anh có phải người Công Giáo không?

Ông Ngô đáp ngay:

- Phải, tôi là tín hữu Công Giáo!

Quan truyền đánh đòn cả bốn người. Nhưng sau đó quan truyền thả hai người không Công Giáo, cộng thêm người Công Giáo kia, vì đã bằng lòng chối Đạo. Chỉ còn lại ông Gioan Ngô Văn Ấn. Giờ đây quan huyện không đá động đến chuyện tại sao ông Ngô bị giải lên huyện, chỉ ép buộc ông chối Đạo. Nếu chối Đạo thì được sống. Nếu không sẽ phải chết.

Quan nói với ông Ngô:

- Anh chỉ cần chối Đạo, tức khắc mọi tội khác sẽ được tha!

Ông Ngô trả lời quan:

- Cho dù quan lớn có quyền thế, việc quan từ bỏ quyền chức vẫn dễ hơn việc tôi chối bỏ Đức Tin Công Giáo!

Nghe câu trả lời, quan huyện Trương giận uất người lên. Ông truyền đánh đập tra tấn ông Ngô vô cùng tàn nhẫn. Giữa mọi cực hình, ông Ngô không ngớt cầu xin THIÊN CHÚA trợ giúp. Ông chỉ lặp đi lặp lại câu nói duy nhất:

- Bao lâu còn nói được, miệng lưỡi tôi sẽ không ngừng ca tụng THIÊN CHÚA!

Ngay sau khi ông Gioan Ngô Văn Ẩn bị giết, mọi người Công Giáo trong làng tôn kính ông như vị Tử Đạo, dám chết vì vinh quang THIÊN CHÚA.

4/ Thánh Gioan Vương Khôi Tân: Tôi là người Công Giáo và tôi sẵn sàng chết vì Đức Tin Công Giáo.

Một buổi sáng thứ sáu năm 33, bên nước Palestine, quan tổng trấn Philatô - người La Mã - nói với dân Do Thái:

- Các người hãy đem Ông GIÊSU đi mà đóng đinh. Phần tôi, tôi không thấy Người này có lỗi gì mà lên án!

Từ lúc đó, quan Philatô tìm cách tha Đức Chúa GIÊSU. Nhưng người Do Thái kêu lên:

- Nếu quan tha Ông GIÊSU, quan không còn là kẻ nghĩa thiết của hoàng đế! Ai tự xưng là VUA là thù địch của hoàng đế!

Nghe vậy, quan Philatô liền trao Đức Chúa GIÊSU cho họ đem đi đóng đinh, Luca 19, 6-16.

Gần 19 thế kỷ sau, một câu chuyện tương tự xảy ra tại một làng bên Trung Quốc. Đó là năm 1900. Bọn giặc Quyền Phi bắt được một thanh niên Công Giáo tên Gioan Vương Khôi Tân, 23 tuổi. Chúng không muốn giết ngay, nhưng giả vờ trao cho quan huyện họ Cao xét xử.

Quan huyện Cao vốn là bậc tài trí và công minh. Ông thừa biết bọn giặc chỉ vì lòng thù ghét người Công Giáo, nên tìm cách bắt bớ họ. Đối với ông Cao, người Công Giáo lại là công dân gương mẫu nhất, vì họ cần cù và không bao giờ trốn thuế. Do đó, ngay từ giây phút đầu tiên khi đối diện với anh Gioan Vương Khôi Tân, ông đã có cảm tình và tìm cách cứu anh. Ông nói với anh Vương:

- Anh cứ nói anh không phải Công Giáo, như vậy bọn giặc không có lý do để tố cáo anh và tôi sẽ thả anh ngay tức khắc!

Nhưng quan huyện ngạc nhiên và vô cùng thán phục khi nghe anh Vương thẳng thắn đáp:

- Tôi là người Công Giáo và tôi sẵn sàng chết vì Đức Tin Công Giáo!

Dẫu vậy, quan huyện Cao vẫn tìm cách cứu anh Vương. Ông nhờ những công an ngoại giáo dụ dỗ anh Vương đừng bao giờ tuyên xưng mình là tín hữu Công Giáo. Nhưng anh Vương luôn luôn khẳng khái:

- Làm sao tôi có thể nói dối mình không phải là tín hữu Công Giáo? Hơn nữa, tôi lại là con ông Trùm của họ Đạo Công Giáo mà!

Quan huyện tìm cách cứu anh Vương lần chót. Ông cho gọi một người không Công Giáo cùng làng với anh Vương đến và nói với người này:

- Anh Vương cùng làng với anh. Anh ta vô tội nhưng bọn giặc muốn giết anh ta. Tôi truyền anh lấy xe chở anh Vương ra lối dành riêng cho các dịch vụ của tỉnh, rồi chở thẳng về làng!

Thế nhưng người này không thi hành lệnh quan, lại đi thông báo cho bọn giặc biết ý định của quan. Bọn lính tức giận la hét ầm ĩ:

- Hoàng đế truyền giết các tín hữu Công Giáo. Nếu quan không nộp tù nhân Vương cho chúng tôi, quan là kẻ thù của hoàng đế!

Nghe vậy, quan huyện Cao sợ hãi, liền giao anh Vương cho bọn lính Quyền Phỉ mang đi xử tử. Năm ấy anh Gioan Vương Khôi Tân vừa đúng 23 tuổi.

5/ Thánh Phêrô Vương Tá Long: Tôi không bỏ Đạo. Nếu bị giết, tôi sẽ lên Thiên Đàng ngay!

Ông Phêrô Vương Tá Long là cựu chủng sinh Công Giáo Trung Hoa. Đời sống tu đức hấp thụ nơi Chủng Viện ghi dấu vết sâu đậm trong cuộc đời ông Vương. Ông luôn nêu cao mẫu gương tín hữu Công Giáo đạo đức.

Ngày 6-7-1900, khi nghe tin bọn giặc Quyền Phỉ tiến đến làng ông để giết hại người Công Giáo, ông sợ hãi bỏ làng trốn đi. Đi được một quãng xa, ông bỗng nhớ đến người anh cả và cảm thấy lo lắng cho số phận của hiền huynh. Ông tức tốc trở lại làng. Vừa lúc đó bọn giặc đang ồ ạt kéo đến. Ông Vương khéo léo ẩn mình khiến bọn lính không nhận ra. Không may, một người đàn bà ngoại giáo xuất hiện. Bọn lính tưởng bà là người Công Giáo, liền túm lấy bà. Hoảng sợ, bà phân trần:

- Tôi không phải Công Giáo! Nhưng nếu mấy ông muốn tìm người Công Giáo, thì đây, chính ông này!

Vừa nói bà vừa chỉ vào ông Vương. Ông Vương nhanh nhẹn tẩu thoát. Nhưng bọn lính nhanh chân hơn và đã đuổi kịp ông. Họ nói với ông:

- Nếu ông bằng lòng chối Đạo, chúng tôi sẽ tha cho ông!

Ông Vương trả lời:

- Tôi theo Đạo từ lúc còn nhỏ tuổi. Dòng họ tôi cũng theo Đạo Công Giáo từ không biết bao nhiêu đời. Tôi không bỏ Đạo. Nếu bị giết tôi sẽ lên Thiên Đàng ngay!

Nghe vậy, bọn lính cười chế nhạo:

- Coi kìa, ông ta muốn lên Thiên Đàng! Vậy chúng mình treo ông ta lên, càng cao càng tốt!

Nói rồi, chúng tôi ông Vương đến trước cổng ngôi chùa của làng. Tại đây có một trụ cờ. Chúng tôi cột ông Vương treo trên trụ cờ, rồi bỏ đó từ sáng đến tối.

Ai có thể tưởng tượng tất cả đau đớn ông Vương phải chịu??? Đau đớn thể xác và đau đớn tinh thần! Nhưng giữa mọi cực hình, ông Vương không ngớt miệng kêu xin THIÊN CHÚA cứu giúp. Bọn lính lại một phen chế nhạo ông:

- Coi kìa, kinh nguyện đã kéo ông ta lên khỏi mặt đất!

Một chi tiết hết sức cảm động do người không Công Giáo trong làng kể lại.

Tôi đứng xa nhìn ông Vương. Thấy tôi, ông làm hiệu cho tôi đến gần và nói:

- Anh à, tôi còn mắc nợ người bán bánh trong làng một số tiền. Tôi muốn thanh toán món nợ trước khi chết. Vậy anh làm ơn đến nhà tôi, lấy tiền trong tủ và đem trả cho người bán bánh!

Sau một ngày ròng rã bị treo trên cột cờ, ông Vương bị rơi xuống đất, mình đầy máu me. Tuy nhiên ông Vương vẫn không ngớt miệng nói:

- Tôi sẽ lên Thiên Đàng!

Bọn lính chế nhạo:

- Vậy thì đi đi!

Sau cùng, bọn lính lấy gươm chém ông chết. Năm đó ông Vương hưởng dương 58 tuổi.

... "Hãy coi chừng người đời. Họ sẽ nộp anh em cho các hội đồng, và sẽ đánh đập anh em trong các hội đường của họ. Và anh em sẽ bị điệu ra trước mặt vua chúa quan quyền vì Thầy để làm chứng cho họ và các dân ngoại được biết .. Anh em đừng sợ những kẻ giết thân xác mà không giết được linh hồn. Đúng hơn, anh em hãy sợ Đấng có thể tiêu diệt cả hồn lẫn xác trong hỏa ngục .. Phàm ai tuyên bố nhận Thầy trước mặt thiên hạ, thì Thầy cũng sẽ tuyên bố nhận người ấy trước mặt Cha Thầy, Đấng ngự trên Trời. Còn ai chối Thầy trước mặt thiên hạ, thì Thầy cũng sẽ chối người ấy trước mặt Cha Thầy, Đấng ngự trên Trời" (Matthêu 10,17-18/28/32-33).

(Celestino Testore, S.I., "Sangue e Palme e Corone sul Fiume Giallo", I Beati Martiri Cinesi nella persecuzione della Boxe, Celi Sud-Est 1900, Curia Generalizia della Compagnia di Gesù, 1955)

Sr. Jean Berchmans Minh Nguyệt